

Chapter IV – N”N’s Second Vision

Baba Batra 4a

How did Bava ben Buta do this (give Herod advice) Doesn't Rav Yehuda say that Rav says, and some say it was Rabbi Yehoshua ben Levi who says: For what reason was Daniel punished? Because he offered advice to Nebuchadnezzar, as it is stated: "Therefore, O king, let my counsel be acceptable to you, redeem your sins with charity and your iniquities with graciousness to the poor, that there may be a lengthening of your prosperity" (Daniel 4:24). And it is written: "All this came upon King Nebuchadnezzar" (Daniel 4:25). And it is written: "And at the end of twelve months" (Daniel 4:26)...

From where do we derive that Daniel was punished? If we say it is because it is written: "And Esther called for Hatach..." (Esther 4:5), and Rav said: Hatach is Daniel. This works out well according to the one who says Daniel was called Hatach because they cut him down [hatakh] from his greatness.. But according to the one who says he was called Hatach because all governmental matters were determined [hatakh] according to his word, what is there to say? They threw him into the den of lions.

Tanchuma Mishpatim 4

The wicked one immediately opened his storehouses and distributed their contents to them for twelve months. However, at the end of the twelve months the wicked one forgot his dream (and stopped feeding them). While walking about his palace one day, he heard the tumultuous uproar of the poor crying before his storehouses, and He asked his servants: "What is this noise I hear?" They informed him: "The poor whom you carried into exile are pleading for food." A wicked thought entered his heart at once: The king spoke and said: "Is not this great Babylon, which I have built for a royal dwelling-place, by the might of my power and for the glory of my majesty?" (ibid., v. 27). Then he added: "Were it not for the wealth I possessed, how could I have built this country?" He commanded that they be stopped, as it is written: While the word was in the king's mouth (ibid., v. 28). The Holy One, blessed be He, said to him: Why were you untroubled during the past twelve months? Was it not because of the righteous deeds you were performing?

1. בבא בתרא ד ע"א

ובבא בר בוטא היכי עבד הכי והאמר רב יהודה אמר רב ואתימא רבי יהושע בן לוי מפני מה נענש דניאל מפני שהשיא עצה לנבוכדנצר שנגאמר להו מלכא מלכי ישפר עלך וחסאיך בצדקה פרק ועגיתך במחן עניו הו תהוי ארכא לשליתך וגוי וכתוב כלא מטא על נבוכדנצר מלכא וכתוב ולקצת ירחיו תרי עשר וגוי

ודניאל מנלן דאינענש אילימא משום דכתוב ותקרא אסתר להתך ואמר רב התך זה דניאל הניחא למאן דאמר שחתכוהו מגדולתו אלא למאן דאמר שכל דברי מלכות נחתכו על פיו מאי איכא למימר דשדוהו לגויא דאריוותא

2. תנחומא (ורשא) פרשת משפטים סימן ד

מיד פתח אותו ורשע אוצרותיו וחלק להם לשנים עשר חדש. לאחר שנים עשר חדש, שכח אותו רשע את החלום. והתחיל לטייל על פלטרין שלו. שמע קול המון צעקת העניים לפני אוצרותיו. אמר לעבדיו: מה קול זה שאני שומע? אמרו לו: העניים שהגלית תובעים פרגסתם. מיד נכנס בו עין רעה. ענה מלכא ואמר: הלא דא היא בבל רבתא די אנה בנייתה לבית מלכו בתקף חסני וליקור הדרי (דניאל ד, כז). אמר: אלוכי בית הממון שלי, מהיכן אני בונה המדינה הזו בלה? צוה ופסק להם, שנגאמר: עוד מלתא בפרם מלכא וגוי (דניאל ד, כח). אמר לו הקדוש ברוך הוא, רשע, מי גרם לך שלוח כל אותן שנים עשר חדש, הלא הצדקה שעשית.

3. רש"י דניאל ד' טז

(טז) יבהלוניה - שהיה ירא לפתור לו חלום

4. מלבי"ם דניאל פרק ד

(כג).....והנה לא פתר לו מ"ש 'ושפל אנשים יקום עלוהי, כי עקר הקצף היה עליו על הצלם שעשה שחשב לבטל גזירת שמים על ידי פעולתו זאת, ולבטל גזירת עליון מהד' מלכויות שראה בחלום הראשון, וע"כ נענש והוסר ממלכותו תיכף כדי שידע שה' מושל על בני אדם ואין בכחם לשנות גזרותיו, ואחר שהכיר שלה' המלוכה ושלא הועיל במעשיו ע"י הצלם שעשה רק שה' השולט במלוכה ושלבסוף באחרית הימים יקום עלה בארץ הקדושה מי שהוא עתה שפל אנשים שהוא האבן דאתגזרית די לא בידים אז הוחזר למלכותו, וע"כ לא רצה דניאל להזכיר דבר זה שלא להבעיר חמתו על ישראל:

Baba Kama 50a

Rabbi Hanina says: Anyone who states that the Holy One, Blessed be He, is forgiving [vateran] of transgressions, his life will be relinquished [yivatru], as it is stated: "The Rock, His work is perfect, for all His ways are justice" (Deuteronomy 32:4).

5. גמ' בבא קמא נ.

אמר ר' חנינא: כל האומר הקדוש ברוך הוא ותרו הוא - יותרו חייו, שנאמר: הצור תמים פעלו כי כל דרכיו משפט

8. תנחומא (בובר) פרשת וארא סימן יח

את מוצא בצדקיהו מלך יהודה, והיו כל המלכים משתעבדין לנבוכדנצר, מה כתיב בו? וגם את חתית השדה נתתי לו לעבדו (ירמיה כז ו) עלה צדקיהו להעלות דורון, אמר נבוכדנצר סעוד עמי בצהריים, ועשה סעודה... ראה לנבוכדנצר אוכל ורירו יורד על זקנו, והיה צדקיהו מביט בו ותמיה, ואמר לזה כל העולם משתעבדין??!

You find in the case of Zedekiah, king of Judah, that all the kings were subjugated to Nebuchadnezzar. What is written about him (in Jer. 27:6)? {ALL} [AND EVEN] THE BEASTS OF THE FIELD HAVE I GIVEN HIM TO SERVE HIM. Zedekiah went up to offer a gift. 100 Nebuchadnezzar said: Dine with me at noon. So he made a dinner... He saw Nebuchadnezzar eating with his spittle running down onto his beard. Zedekiah looked at him in astonishment and said: Is it to this one that the whole world is subjugated?

Tanchuma Vaetchanan 1

Zedekiah discovered Nebuchadnezzar as he was actually eating a live rabbit. Nebuchadnezzar said to Zedekiah: Swear to me that you will not reveal it.

9. תנחומא ואתחנן א

צדקיהו	אשכחיה
לנבוכדנצר	דקא אכיל
ארניבתא	חיה, א"ל
נבוכדנצר	לצדקיהו
אישתבע לי	דלא מגלית,
אישתבע ליה	

10. אסתר רבה (וילנא) פרשה ג סימן ב

דבר אחר, ונשים משלו בו, ארבע נשים נטלו ממשלה בעולם, ואלו הן, אייבל ועתל'ה מישראל, ושמי'רמית ונשתי מאמות העולם.

“And women govern them” – four women assumed dominion in the world: Jezebel and Atalya from Israel, and **Shemiramit** (aka Semiramis) and Vashti from the nations of the world.

<https://en.wikipedia.org/wiki/Shammuramat>

11. ויקרא רבה (וילנא) פרשת מצורע פרשה יח

אמרו כל אותן שבע שנים שעברו על נבוכדנצר, נטלו את אויל מרדך והמליכוהו תחתיו, וכינו שחזר נטלו ונחשו בבית האסורים, וכל מי שהיה נכנס בבית האסורים בנמו לא היה יוצא משם לעולם, שנאמר (ישעיה יד, יז): אסיריו לא פתח ביתה. וכינו שמת חזרו על אויל מרדך להמליכו, אמר להם איני שומע לכם, בראשונה שמעתי לכם נטלני ונחשני בבית האסורים, ועכשיו הרי הוא הורגני, ולא האמין להם עד שגרוהו והשליכוהו לפניו!

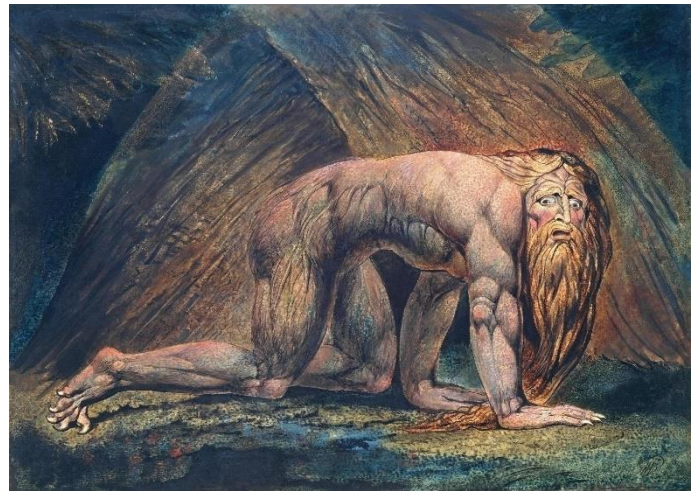

Figure 1 - Nebuchadnezzar, by William Blake

6. אבן עזרא דניאל פרק ד פסוק כח

(כח) ... ואל יעלה על לבך שנבוכדנצר שב בהמה זכר או נקבה כי אין כתוב רק שישכון עם החיות ויאכל עשב כמוהם ... והנה בסור חכמת הנשמה שב לבו ונשאר כלב חיה והעד על כל זה שאמר באחרונה עיני לשמיא נטלית ומנדעי יתוב עלי ואני ראיתי אחד מחברינו נאמן רוח והגיד לי שהיה באי אחת שהיא סרדנייא והנה ערל אחד יצא וברח מאבותיו כי סרה דעתו והשתגע והיה עם האיילים שנים רבות והוא הולך על רגליו וידיו כמוהם והנה הלך מלך האי לצוד צידה ולקח איילים רבים ונלקח הערל השוטה החשוב שהוא איל ובאו אבותיו והכירוהו ודברו אליו ולא ענה ונתנו לפניו לחם לאכול ויין לשתות ולא אבה ונתנו לו עשבים עם האיילים ואכל ובחצי הלילה ברח לאיילות השדה:

See Ibn Tufail (Wikipedia!)

(12th Century Spanish Muslim philosopher, contemporary of Ibn Ezra)

*Ibn Tufail was the author of **Ḥayy bin Yaqzān** (Arabic: حي بن يقظان lit. 'Alive, son of Awake'), also known as *Philosophus Autodidactus* in Latin, a philosophical romance and allegorical novel inspired by Avicennism and Sufism, and which tells the story of an autodidactic feral child, raised by a gazelle and living alone on a desert island, who, without contact with other human beings, discovers ultimate truth through a systematic process of reasoned inquiry.*

7. מלבי"ם דניאל פרק ד פסוק ל

(ל) ... וכבר באר מהרי"א שלא כדברי האומרים שנתהפך לשור ממש בשם וגדר ומראה, וא"כ איך כשנשא עינו למרום שב דעתו אליו, ואיך אפשר שיהיה אדם ובע"ח יחד, ועוד אם נהפך לשור ונעלם גוף נבוכדנצר ותוארו מבני אדם איך נתקיים מלכותו? ואיך לא מרדו בו עבדיו באמרם כבר מת המלך או נשבר או נשבה אין רואה?

אבל אמתת הענין באר דניאל בפתרונו במ"ש ולך טרדין מן אנשא, היינו שגברה בו המרה השחורה ע"ד הפלא בשיעור מופלג, שהוא מעצמו היה מואס בני אדם ובורח מהם ושוכן במדבריות יחידי אוכל עשב כמו הבע"ח, וחשך זיוו ותוארו ושערו וצפרניו גדלו מאד, ולבו שהיה מקודם לב חכם סר ממנו והיה בקרבו כלב חיה אחת, נמשך לתאוותיו הבהמיות, ולפי שהכל היו רואים אותו לא נשכח כמת מלב ולא הוסר מלכותו לגמרי, רק שבנו הנהיג המלכות במקומו: